

Naziv specijalizacije	Ginekologija i opstetricija
Naziv koji se stječe polaganjem specijalističkog ispita	Specijalist ginekologije i opstetricije
Trajanje specijalizacije	60 mjeseci (5 godina)
Program specijalizacije	<p>1. Osnovni program specijalizacije - 14 mjeseci</p> <p>2. Opstetricija - 14 mjeseci</p> <p>3. Ginekologija - 20 mjeseci</p> <p>4. Reproductivna ginekologija i ginekološka endokrinologija - 7 mjeseci</p> <p>5. Godišnji odmor - 5 mjeseci</p> <p>Poslijediplomski specijalistički studij "Ginekologija i opstetricija" - 3 mjeseca</p> <p>PROGRAM SPECIJALIZACIJE</p> <p>1. Osnovni program specijalizacije: 14 mjeseci</p> <ul style="list-style-type: none"> - abdominalna kirurgija - 3 mjeseca - kirurgija dojke - 15 dana - urologija - 2 mjeseca - anesteziologija, reanimatologija i intenzivna medicina - 1 mjesec - neonatalna medicina - 1 mjesec - ultrazvučna dijagnostika - 3 mjeseca i 15 dana - laboratorijska dijagnostika - 15 dana - humana genetika - 15 dana - patologija - 15 dana - ginekološka citologija - 15 dana - transfuzijska medicina - 15 dana - klinička radiologija - 15 dana <p>2. Opstetricija: 14 mjeseci</p> <ul style="list-style-type: none"> - trudnička ambulanta - 1 mjesec - rađaonica - 8 mjeseci

	<p>- patologija trudnoće - 5 mjeseci</p> <p>3. Ginekologija: 20 mjeseci</p> <ul style="list-style-type: none"> - ginekološka kirurgija - 11 mjeseci - ginekološka onkologija - 4 mjeseca - ginekološka urologija - 2 mjeseca - dječja ginekologija - 1 mjesec - ginekološka ambulanta - 2 mjeseca <p>4. Reproaktivna ginekologija i ginekološka endokrinologija: 7 mjeseci</p> <ul style="list-style-type: none"> - bolnički odjel za reprodukciju - 4 mjeseca - program izvantjelesne oplodnje - 1 mjesec - planiranje obitelji i kontracepcija - 2 mjeseca <p>Poslijediplomski specijalistički studij «Ginekologija i opstetricija» - 3 mjeseca</p> <p>U okviru specijalizacije iz ginekologije i opstetricije specijalizant mora završiti poslijediplomski specijalistički studij «Ginekologija i opstetricija».</p> <p>Tijekom specijalizacije specijalizant je obavezan pohađati tečajeve trajnog stručnog usavršavanja doktora medicine.</p>
<p>Kompetencije koje polaznik stječe završetkom specijalizacije</p>	<p>Razina usvojene kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Specijalizant je svladao tematsko područje na osnovnoj razini i potrebna mu je pomoć i stručni nadzor u radu i rješavanju problema iz tematskog područja 2 Specijalizant je djelomično svladao tematsko područje i uz djelomični stručni nadzor u mogućnosti je raditi i rješavati probleme iz tematskog područja 3 Specijalizant je u potpunosti svladao tematsko područje, poznaje odgovarajuću literaturu i u mogućnosti je samostalno raditi i rješavati probleme iz tematskog područja <p>Za stjecanje kompetencija odgovoran je specijalizant, glavni mentor i mentor.</p> <p>1. OPĆE KOMPETENCIJE</p> <p>Završetkom specijalističkog usavršavanja specijalizant ginekologije i opstetricije mora imati u potpunosti usvojene opće kompetencije. Posebna pozornost mora se usmjeriti stjecanju općih kompetencija važnih za određenu granu specijalizacije.</p>

Završetkom specijalizacije specijalizant ginekologije i opstetricije mora:

- poznavati i primjenjivati načela medicinske etike i deontologije (3)
- posjedovati profesionalnost, humanost i etičnost uz obvezu očuvanja privatnosti i dostojanstva pacijenta (3)
- poznavati vještinu ophođenja s pacijentima, kolegama i ostalim stručnjacima – komunikacijske vještine (3)
- poznavati važnost i primjenjivati načela dobre suradnje s drugim radnicima u zdravstvu (3)
- biti sposoban razumljivo i na prikladan način prenijeti relevantne informacije i objašnjenja pacijentu (usmeno i pisano), njegovoj obitelji, kolegama i ostalim stručnjacima s ciljem zajedničkog sudjelovanja u planiranju i provedbi zdravstvene skrbi (3)
- biti sposoban definirati, probrati i pravilno dokumentirati relevantne podatke o pacijentu, informirati se i uvažiti stavove pacijenta i njegove obitelji, stavove drugih kolega te drugih stručnjaka (3)
- kroz neprekidno učenje i samoprocjenu unaprijediti kompetencije i stavove nužne za podizanje kvalitete stručnog rada (3)
- usvojiti principe upravljanja svojom praksom i karijerom s ciljem profesionalnog razvoja (3)
- imati razvijenu vještinu prenošenja znanja na mlađe kolege i druge radnike u zdravstvu (3)
- razumjeti važnost znanstvenog pristupa struci (3)
- sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu poštujući etička načela znanstveno-istraživačkog rada i kliničkih ispitivanja te sudjelovati u pripremi radova za objavu (3)
- biti sposoban doprinijeti stvaranju, primjeni i prijenosu novih medicinskih znanja i iskustava te sudjelovati u provedbi programa specijalizacije i uže specijalizacije (3)
- znati i primjenjivati principe medicine temeljene na dokazima (3)
- poznavati važnost i način učinkovitog vođenja detaljne dokumentacije te isto primjenjivati u svom radu sukladno važećim propisima (3)
- biti sposoban koordinirati i utvrditi prioritete u timskom radu, odnosno učinkovito sudjelovati u radu multidisciplinarnog tima zdravstvenih radnika i suradnika (3)
- procijeniti potrebu uključivanja drugih stručnjaka u proces pružanja zdravstvene skrbi (3)
- biti upoznat s važnošću suradnje te aktivno surađivati s javnozdravstvenim službama i ostalim tijelima uključenim u sustav zdravstva (3)
- poznavati organizaciju sustava zdravstva i biti osposobljen za odgovorno sudjelovanje u upravljanju aktivnostima procjene potreba, planiranja mjera unapređenja i povećanja učinkovitosti te razvoja i unapređenja sustava kvalitete zdravstvene zaštite (3)
- poznavati regulativu iz područja zdravstva, osobito iz područja zaštite prava pacijenata (3)

- razumjeti značenje vlastite odgovornosti i zaštitu podataka i prava pacijenata (3)
- poznavati tijek, raspored i kontrolu radnih procesa i osnove upravljanja resursima posebice financijskim (3)
- razumjeti i kritički koristiti dostupna sredstva zdravstvene zaštite vodeći se interesima svojih pacijenata i zajednice (3)
- biti osposobljen procijeniti i adekvatno odgovoriti na individualne zdravstvene potrebe i probleme pacijenata (3)
- identificirati zdravstvene potrebe zajednice i u skladu s njima poduzimati odgovarajuće mjere usmjerene očuvanju i unapređenju zdravlja te prevenciji bolesti (3)
- promicati zdravlje i zdrave stilove života svojih pacijenata, zajednice i cjelokupne populacije (3)

2. POSEBNE KOMPETENCIJE

Specijalizacija iz ginekologije i opstetricije je proces u kojem specijalizant stječe teoretsko i praktično znanje te vještine iz područja ginekologije i opstetricije. Nakon završetka specijalizacije specijalizant je sposoban samostalno skrbiti za većinu bolesnica s akutnim i kroničnim ginekološkim bolestima te nadzirati normalne i komplicirane trudnoće i porode.

Edukacija mora biti usmjerena postizanju kompetentnosti. Specijalizanti ginekologije i opstetricije moraju sudjelovati u svim bolničkim aktivnostima (uključujući liječenje ambulantnih i bolničkih pacijentica, rješavanje hitnih slučajeva te obavljanje poroda i ginekoloških operacija), sudjelovati u nastavnim aktivnostima (uključujući podučavanje drugih zdravstvenih radnika) te kliničkom i bazičnom znanstvenom istraživanju. U slučajevima kada izvođenje određenog zahvata nije moguće u pojedinoj ustanovi, može ga se zamijeniti s drugim sličnim zahvatom ili specijalizantu omogućiti da dio edukacije provede u centru gdje se isti izvodi.

Nakon završetka specijalizacije, specijalizant mora imati minimum dijagnostičkih i terapijskih zahvata pod supervizijom i mora biti sposoban izvesti iste zahvate samostalno, pravilno i sigurno.

1. TEMELJNE ZNANOSTI

"Znanje" podrazumijeva osnovno razumijevanje onih područja medicine koja se obično ne koriste ili se rijetko koriste u kliničkoj praksi ginekologije i opstetricije. "Detaljno znanje" podrazumijeva razumijevanje važnih aspekata iz područja kojima se opsežnije bave specijalisti drugih disciplina (genetičari, pedijatri...). "Opsežno znanje" podrazumijeva potpuno razumijevanje područja koja su bitna za klinički rad specijalista ginekologije i opstetricije.

Anatomija

Opsežno znanje anatomije zdjelice, abdomena, toraksa, dojki, ekstremiteta i endokrinih žlijezda, osobito vezano uz kirurške

postupke koje obavljaju specijalisti ginekologije i opstetricije. Opsežno znanje relevantnih kostiju, zglobova, mišića, krvnih žila, limfnog sustava, živaca te histologije. Opsežno poznavanje anatomskih promjena tijekom trudnoće, porođaja i babinja, uključujući promjene na dojka. Poznavanje promjena anatomskih odnosa pri benignim ginekološkim stanjima, ali i malignim bolestima te njihovog utjecaja na plan kirurškog liječenja.

Fiziologija i endokrinologija

Opsežno znanje o ljudskoj fiziologiji i reproduktivnoj endokrinologiji s posebnim osvrtom na muški i ženski reproduktivni sustav, trudnoću, fetus i novorođenče. Znanje o osnovnim fiziološkim procesima, uključujući principe prehrane, metabolizam vode, acidobazni status te staničnu biologiju. Poznavanje specifičnosti pre-pubertetne fiziologije, kao i značaja fiziologije reproduktivne dobi te promjena koje se događaju tijekom trudnoće, poroda, babinja i laktacije. Poznavanje fiziologije i endokrinologije menopauze, kao i muške reproduktivne fiziologije.

Genetika

Detaljno znanje o osnovnim nasljednim bolestima te principima nasljeđivanja kromosomskih i genetskih anomalija, uključujući androgene poremećaje, poremećaje u ponašanju, hemoglobinopatije i koagulopatije. Poznavanje osnova strukture i funkcije DNA i staničnih ciklusa, poznavanje i razumijevanje nasljednih poremećaja i njihovih učinaka. Razumijevanje principa i čimbenika mutageneze, teratogeneze i malformacija, genetike tumora i mehanizama regulacije gena. Poznavanje adekvatnih dijagnostičkih tehnika vezanih za razumijevanje principa prenatalnog probira i prenatalne dijagnostike te preimplantacijske dijagnostike.

Embriologija

Opsežno znanje gametogeneze i oplodnje, organogeneze i razvoja embrija sa svim organskim sustavima, razvoja placente, plodovih ovoja i plodove vode te strukturalnih promjena u novorođenčeta. Detaljno znanje o češćim fetalnim malformacijama.

Patologija i ginekološka citologija

Opsežno znanje citologije i histologije češćih ginekoloških patoloških stanja. Detaljno znanje i primjena principa sakupljanja i pohrane tkivnih i citoloških uzoraka.

Specijalizant treba detaljno upoznati makroskopske i mikroskopske promjene posteljice, fetusa i novorođenčeta kod različitih patoloških stanja trudnoće, fetusa i neonatusa. Demonstriraju se obdukcija fetusa-neonatusa te histološke analize posteljice i fetalnih-neonatalnih organa. Iz ginekološke patologije upoznaju se histološke promjene endometrijskog ciklusa, benigne te preinvasivne i invazivne neoplastičke promjene genitalnih organa: vulve, vagine, cerviksa, endometrija i ovarija. Specijalizant treba upoznati temelje vaginalne ekfolijativne citodijagnostike, s normalnim stanicama, s displasičkim lezijama, s

karcinomom in situ te s invazivnim karcinomom.

Statistika i epidemiologija

Znanje o pravilnom sakupljanju podataka i uporabi literature, primjeni statističkih metoda, postavljanju kliničkih studija, pretraživanju baza podataka te interpretaciji dobivenih rezultata.

Mikrobiologija

Opsežno znanje infektivnih bolesti koje se susreću u kliničkoj praksi ginekologije i opstetricije, poznavanje njihovih uzročnika i komplikacija. Poznavanje normalne flore urogenitalnog trakta, principa i metoda sakupljanja, pohrane i transporta mikrobioloških uzoraka, uključujući posebne zahtjeve pri detekciji određenih patogena. Detaljno razumijevanje odgovarajućih testova te principa na kojima se temelje, kao i interpretacija rezultata. Uočavanje važnosti mikrobiološke profilakse kao i principa asepse, sterilizacije i dezinfekcije. Razumijevanje principa antimikrobne terapije infekcija, uključujući mehanizme djelovanja te antibiotsku rezistenciju pojedinih mikroorganizama.

Biokemija

Znanje o metabolizmu ugljikohidrata, lipida, proteina i nukleinskih kiselina, ulozi vitamina, minerala i enzima, sastavu i regulaciji unutarstanične i međustanične tekućine te acidobaznoj ravnoteži. Opsežno znanje razmjera hematoloških promjena u normalnoj trudnoći te poremećaja u trudnoći. Znanje o molekularnoj biologiji.

Biofizika

Znanje o fizikalnim principima i biološkim učincima topline, zvuka i elektromagnetskog zračenja, razumijevanje principa lasera, elektrokardiografije, izotopa, rendgenskih zraka, ultrazvuka i snimanja magnetskom rezonancijom, kao i razumijevanje mogućih neželjenih učinaka te sigurnosnih načela u primjeni istih.

Imunologija

Detaljno znanje o imunološkim mehanizmima te principima reproduktivne imunologije. Osim bazične imunologije nužno je detaljno poznavanje imunologije tumorskog tkiva, imunološkog odgovora na malignitet te mehanizama imunološkog odgovora na terapiju neoplazmi.

Farmakologija

Opsežno znanje o karakteristikama, farmakodinamici i farmakokinetici, interakcijama i opasnostima farmakoloških tvari koje se koriste u ginekologiji i opstetriciji te posebice načela teratogeneze i propisivanja lijekova tijekom trudnoće i dojenja.

Poseban naglasak treba staviti na opsežno razumijevanje transplacentarnog transfera lijekova kao i prepoznavanje te liječenje neželjenih štetnih pojava i sigurnosnih mjera.

Zakonodavni aspekti i etički aspekti

Poznavanje osnovnih zakonskih akata i legislative Republike Hrvatske nužnih u radu specijalista ginekologije i opstetricije (dozvoljeni prekid trudnoće, medicinski indiciran prekid trudnoće, sterilizacija, postupci s osobama s ograničenom sposobnošću rasuđivanja, Zakon o liječništvu, Zakon o pravima pacijenata). Detaljno znanje o etičkim načelima i pravnim pitanjima te javnozdravstvenoj problematici iz prakse. Poznavanje suštine etičkog razmišljanja, kao i mogućnost diskusije o specifičnim temama kao što su: odbijanje predložene terapije, prekid trudnoće, kontracepcija, spolno prenosive bolesti, genski probir i njihovo razmatranje s etičkih stajališta.

2. KLINIČKE ZNANOSTI

OSNOVNI PROGRAM SPECIJALIZACIJE

Abdominalna kirurgija

Detaljno poznavanje etiologije, patogeneze, patofiziologije, simptomatologije, dijagnoze, diferencijalne dijagnoze i liječenja abdominalnih kirurških bolesti. Specijalizant se mora temeljito upoznati s radom odjela za abdominalnu kirurgiju, a opsežno s principima asepse, antiseptike, preoperacijske pripreme i njege bolesnika u jedinicama intenzivne njege te sterilizacijom. Mora biti uključen u rad kirurške ambulante i dežurati u hitnoj kirurškoj službi. Neophodno je sudjelovanje u svim dijagnostičkim zahvatima - posebice pri rektoskopiji, sigmoidoskopiji, kolonoskopiji, punkcijama, vršenju i interpretaciji radioloških pretraga (nativna snimka abdomena, pasaža želuca i crijeva, CT i MR). Staž treba obavljati u ustanovama s razvijenom abdominalnom kirurgijom gdje specijalizant može upoznati suvremene dijagnostičke i terapijske metode.

Kirurgija dojke

Poznavanje dijagnostike i kirurškog liječenja malignih bolesti dojke.

Urologija

Detaljno poznavanje etiologije, patogeneze, patofiziologije, simptomatologije, dijagnoze, diferencijalne dijagnoze i liječenja uroloških bolesti. Detaljno upoznavanje s osnovama urološke dijagnostike i liječenja.

Anesteziologija, reanimatologija i intenzivna medicina

Opsežno znanje preoperacijske pripreme i njege bolesnika u jedinicama intenzivne njege. Opsežno poznavanje primjene, tehnika i komplikacija anestezije i stjecanje vještina u reanimaciji odraslih.

Neonatalna medicina

Detaljno poznavanje zbrinjavanja i njege novorođenčeta s osnovnim principima nadzora djeteta u prvim danima nakon poroda te s načelima, mogućnošću i izvedbom intenzivne neonatalne njege.

Ultrazvučna dijagnostika

Opsežno poznavanje ultrazvučnih aspekata:

- normalne anatomije zdjelice,
- ginekoloških bolesti,
- neplodnosti,
- ultrazvučno vođenih invazivnih postupaka.

Neophodno je upoznati osnovne principe dijagnostike ultrazvukom te naučiti koristiti ultrazvučnu dijagnostiku u fetalnoj medicini i ginekologiji. Korištenje abdominalnog i vaginalnog pristupa detektora. Rutinske metode fetalne piometrije. Prisustvovanje izvođenju dijagnostičkih i terapijskih metoda koje se izvode pod kontrolom ultrazvuka.

Laboratorijska dijagnostika

Tijekom 1 tjedna u biokemijskom i 1 tjedna u endokrinološkom laboratoriju specijalizant se upoznaje s osnovnim metodama laboratorijske dijagnostike s čijim rezultatima u sklopu rutinskog rada svakodnevno dolazi u dodir te ih mora znati pravilno interpretirati. Specijalizant se upoznaje s mikrobiološkom i općom laboratorijskom dijagnostikom te s ciljanom ginekološko-opstetričkom, biokemijskom i endokrinološkom dijagnostikom.

Transfuzijska medicina

Opsežno poznavanje indikacija i kontraindikacija liječenja krvnim derivatima.

Klinička radiologija

Detaljno poznavanje dijagnostičkih pretraga u radiologiji uključujući opći ultrazvuk, konvencionalne radiološke pretrage (RTG pluća, intravenska urografija, irigografija) kao i poznavanje dijagnostičkih mogućnosti i interpretacije kompjutorizirane tomografije, magnetske rezonancije te drugih suvremenih radioloških pretraga. Potrebno je poznavati i dijagnostičke radiološke pretrage dojke.

OPSTETRICIJA

Obilazak obvezno započinje radom u rađaonici u trajanju od 8 mjeseci. Potrebno je detaljno upoznati rad u rađaonici, suvremene metode vođenja poroda i nadzora stanja djeteta i majke. Na odjelima za patologiju trudnoće specijalizant se detaljno upoznaje s metodama otkrivanja, praćenja i liječenja patoloških trudnoća. Uz dežurstva u rađaonici specijalizant mora sudjelovati u vizitama na odjelu za babinjače i u radu trudničke ambulante.

Normalna trudnoća

Opsežno znanje majčinske i fetalne fiziologije, uključujući placentnu funkciju i materno-fetalne interakcije. Opsežno znanje o antenatalnoj, intrapartalnoj i postnatalnoj skrbi, uključujući psihološke aspekte, opstetričku analgeziju i anesteziju.

Komplicirana trudnoća

Opsežno znanje o svim aspektima komplicirane trudnoće, poroda i babinja te njihovom vođenju. Opsežno znanje o fetalnim i neonatalnim bolestima, reanimaciji i principima liječenja novorođenčeta.

Maternalni i perinatalni mortalitet

Opsežno znanje relevantnih definicija i statističkih koncepata kao i njihovog značenja.

Genetika

Opsežno znanje o probiru, dijagnozi i liječenju fetalnih anomalija. Opsežno znanje o normalnim i abnormalnim kariotipovima, genetskim uzrocima neplodnosti i ranog pobačaja, kao i sposobnost prenošenja tog znanja pacijenticama te rasprave o implikacijama.

Ultrazvuk

Opsežno znanje o:

- normalnoj i abnormalnoj anatomiji fetusa, placente i plodne vode,
- fetalnoj biometriji,
- procjeni gestacijske starosti,
- procjeni fetalnog rasta i ponašanja fetusa,
- vrednovanju fetalnog i uteroplacentnog optoka krvi,
- invazivnim dijagnostičkim i terapijskim postupcima (znanje).

Nadziranje fetusa

Opsežno znanje o principima svih priznatih metoda fetalnog nadzora prije i za vrijeme poroda.

GINEKOLOGIJA

Opća ginekologija

Opsežno znanje etiologije, patogeneze, patofiziologije, kliničke slike, dijagnoze i diferencijalne dijagnoze ginekoloških bolesti, uključujući i bolesti dojke. Potrebno je svladati ginekološku patologiju izvan gestacije i probleme neplodnosti: upale, tumore, mane razvoja i specifične metode kirurgije u maloj zdjelici. Svladati dijagnostičke metode uroginekologije, kolposkopiju, frakcioniranu kiretažu, aspiraciju kavuma uterusa, biopsiju te histeroskopiju.

Ginekološka kirurgija

Opsežno znanje svih osnovnih ginekoloških kirurških zahvata, uključujući kirurgiju dojke. Opsežno znanje o kirurškim komplikacijama i principima postoperativne njege. Detaljno znanje o složenijim kirurškim zahvatima u ginekologiji i opstetriciji. Opsežno znanje o upotrebi, metodama i komplikacijama anestezije te principima reanimacije odraslih.

Uroginekologija i bolesti zdjeličnog dna

Opsežno znanje etiologije i kliničke slike bolesti zdjeličnog dna žene i donjeg dijela mokraćnog sustava. Detaljno znanje o principima dijagnostike, ispitivanja te konzervativnog i kirurškog liječenja te postoperativnog vođenja bolesnica.

Ginekološka onkologija

Opsežno znanje epidemiologije, etiologije, prevencije, dijagnostičkih metoda, "staging-a" te organizacije liječenja ginekoloških preinvazivnih i invazivnih karcinoma, uključujući primarnu i sekundarnu prevenciju te skrb neizlječivih bolesnica.

Za vrijeme boravka na ginekološkoj onkologiji specijalizant upoznaje principe radijacijske i kirurške terapije malignih tumora ženskih genitalnih organa s posebnim osvrtom na odabir najsvrsishodnijeg načina i kombinacije liječenja: kirurške terapije, radijacijske, kemoterapije i hormonske terapije. Detaljno upoznaje principe radio i kemoterapije, njeno planiranje, provođenje i nadzor bolesnica; upoznaje i savladava metode otkrivanja početnog karcinoma: kolposkopiju, cervikografiju, ciljanu biopsiju, aspiraciju materišta te punkciju; upoznaje se s mogućnošću kliničke dijagnostike uznapredovalog karcinoma, stupnjevanjem bolesti te pomoćnim dijagnostičkim metodama: cistoskopijom, abdominalnom i pleuralnom punkcijom, punkcijom limfnih čvorova i drugih novotvorina te limfografijom. Specijalizant se upoznaje s planiranjem i načinom kontrole liječenih bolesnica,

kvalitetom života bolesnica i suzbijanjem posljedica zračenja, s dijagnostikom benignih i malignih bolesti dojke: kliničkim pregledom, mamografijom, punkcijom, mogućnostima liječenja i kontrole.

REPRODUKTIVNA GINEKOLOGIJA I GINEKOLOŠKA ENDOKRINOLOGIJA

Reproduktivna endokrinologija

Opsežno znanje o reproduktivnoj endokrinologiji i njenoj primjeni u kliničkoj praksi.

Pedijatrijska i adolescentna ginekologija

Opsežno znanje o normalnom i abnormalnom spolnom razvoju te o specifičnim ginekološkim bolestima dječje dobi i puberteta.

Poremećaji menstruacijskog ciklusa

Opsežno znanje o normalnom menstruacijskom ciklusu te o patofiziologiji poremećaja menstruacijskog ciklusa, njihovoj dijagnozi, ispitivanju i liječenju.

Perimenopauzalne i postmenopauzalne tegobe

Opsežno znanje o patofiziologiji te psihološkim aspektima poremećaja peri i postmenopauze, njihovoj prevenciji, dijagnozi i liječenju.

Spolno prenosive bolesti

Opsežno znanje o epidemiologiji, etiologiji, patologiji i komplikacijama spolno prenosivih bolesti kod muškarca i žena.

Neplodnost

Opsežno znanje o uzrocima, ispitivanju i liječenju ženske i muške neplodnosti. Detaljno znanje o hormonalnoj terapiji i metodama asistirane reprodukcije.

Planiranje obitelji

Opsežno znanje o svim metodama kontracepcije i sterilizacije te o reproduktivnoj fiziologiji muškaraca i žena, o raspoloživim metodama hitne kontracepcije, pridruženim koristima, rizicima i kontraindikacijama, uvođenju IUD-a, subdermalnim implantatima te pravnim aspektima sterilizacije i inducirano pobačaja.

Inducirani pobačaj

	<p>Opsežno znanje o svim metodama i komplikacijama kirurškog i medikamentoznog prekida trudnoće. Dijagnoza nasilja nad ženama i potpora ženama koje su žrtve takvog nasilja.</p> <p>Psihosomatski, psihoseksualni poremećaji i stresni poremećaji Opsežno znanje o psihopatologiji i liječenju psihoseksualnih poremećaja te utjecaju stresa na funkcionalne poremećaje kao što su menstruacijska i ovarijska disfunkcija i kronična zdjelična bol.</p> <p>Ultrazvuk Opsežno znanje o ultrazvučnim aspektima normalne zdjelične anatomije, ginekoloških bolesti i neplodnosti te o ultrazvučno asistiranom invazivnim metodama.</p>
Uvjeti za ustanovu u kojoj se provodi specijalizacija	<p>Ustanova mora ispunjavati uvjete iz članka 4. ili 5. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine.</p> <p>Ustanova mora imati rađaonicu, ginekološke operacijske dvorane te specifične ambulante u specijalističko-konzilijarnoj službi (kardiotokografija, kolposkopija, urodinamika, UZV dijagnostika).</p>

**OBRAZAC PRAĆENJA NAPREDOVANJA U STJECANJU KOMPETENCIJA
GINEKOLOGIJA I OPSTETRICIJA**

TEMA	STUPANJ NAPREDOVANJA			GLAVNI MENTOR
	1	2	3	
OPĆE KOMPETENCIJE	Datum i potpis mentora			Datum i potpis
Poznavati i primjenjivati načela medicinske etike i deontologije				
Posjedovati profesionalnost, humanost i etičnost uz obvezu očuvanja privatnosti i dostojanstva pacijenta				
Poznavati vještinu ophođenja s pacijentima, kolegama i ostalim stručnjacima – komunikacijske vještine				
Poznavati važnost i primjenjivati načela dobre suradnje s drugim radnicima u zdravstvu				
Biti sposoban razumljivo i na prikladan način prenijeti relevantne informacije i objašnjenja pacijentu (usmeno i pisano), njegovoj obitelji, kolegama i ostalim stručnjacima s ciljem zajedničkog sudjelovanja u planiranju i provedbi				

zdravstvene skrbi				
Biti sposoban definirati, probrati i pravilno dokumentirati relevantne podatke o pacijentu, informirati se i uvažiti stavove pacijenta i njegove obitelji, stavove drugih kolega te drugih stručnjaka				
Kroz neprekidno učenje i samoprocjenu unaprijediti kompetencije i stavove nužne za podizanje kvalitete stručnog rada				
Usvojiti principe upravljanja svojom praksom i karijerom s ciljem profesionalnog razvoja				
Imati razvijenu vještinu prenošenja znanja na mlađe kolege i druge radnike u zdravstvu				
Razumjeti važnost znanstvenog pristupa struci				
Sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu poštujući etička načela znanstveno-istraživačkog rada i kliničkih ispitivanja te sudjelovati u pripremi radova za objavu				
Biti sposoban doprinijeti stvaranju, primjeni i prijenosu novih medicinskih znanja i iskustava te sudjelovati u provedbi programa specijalizacije i uže specijalizacije				
Znati i primjenjivati principe medicine temeljene na dokazima				
Poznavati važnost i način učinkovitog vođenja detaljne dokumentacije te isto primjenjivati u svom radu sukladno važećim propisima				
Biti sposoban koordinirati i utvrditi prioritete u timskom radu, odnosno učinkovito sudjelovati u radu multidisciplinarnog tima zdravstvenih radnika i suradnika				
Procijeniti potrebu uključivanja drugih stručnjaka u proces pružanja zdravstvene skrbi				
Biti upoznat s važnošću suradnje te aktivno surađivati s javnozdravstvenim službama i ostalim tijelima uključenim u sustav zdravstva				
Poznavati organizaciju sustava zdravstva i biti osposobljen za odgovorno sudjelovanje u upravljanju aktivnostima procjene				

potreba, planiranja mjera unapređenja i povećanja učinkovitosti te razvoja i unapređenja sustava kvalitete zdravstvene zaštite				
Poznavati regulativu iz područja zdravstva, osobito iz područja zaštite prava pacijenata				
Razumjeti značenja vlastite odgovornosti i zaštitu podataka i prava pacijenata				
Poznavati tijek, raspored i kontrolu radnih procesa i osnove upravljanja resursima, posebice financijskim				
Razumjeti i kritički koristiti dostupna sredstva zdravstvene zaštite vodeći se interesima svojih pacijenata i zajednice				
Biti osposobljen procijeniti i adekvatno odgovoriti na individualne zdravstvene potrebe i probleme pacijenata				
Identificirati zdravstvene potrebe zajednice i u skladu s njima poduzimati odgovarajuće mjere usmjerene očuvanju i unapređenju zdravlja te prevenciji bolesti				
Promicati zdravlje i zdrave stilove života svojih pacijenata, zajednice i cjelokupne populacije				

TEMA	STUPANJ NAPREDOVANJA			GLAVNI MENTOR
	1	2	3	
POSEBNE KOMPETENCIJE	Datum i potpis mentora			Datum i potpis
TEMELJNA ZNANJA				
Anatomija zdjelice, abdomena, toraksa, dojki, ekstremiteta i endokrinih žlijezda, osobito vezano uz kirurške postupke				
Znanje relevantnih kostiju, zglobova, mišića, krvnih žila, limfnog sustava, živaca te histologije				
Ljudska fiziologija i reproduktivna endokrinologija s posebnim osvrtom na muški i ženski reproduktivni sustav, trudnoću, fetus i novorođenče				
Osnovni fiziološki procesi, uključujući principe prehrane,				

metabolizam vode, acidobazni status te staničnu biologiju				
Osnovne nasljedne bolesti te principi nasljeđivanja kromosomskih i genetskih anomalija				
Gametogeneza i oplodnja, organogeneza i razvoj embrija sa svim organskim sustavima, razvoj placente, plodovih ovoja i plodove vode te strukturalne promjene u novorođenčeta				
Češće fetalne malformacije				
Probir, dijagnoza i liječenje fetalnih anomalija				
Genetski uzroci neplodnosti i ranih pobačaja				
Citologija i histologija češćih ginekoloških patoloških stanja				
Poznavanje i primjena principa sakupljanja i pohrane tkivnih i citoloških uzoraka				
Makroskopske i mikroskopske promjene posteljice, fetusa i novorođenčeta kod različitih patoloških stanja trudnoće, fetusa i neonatusa				
Interpretacija patohistoloških i citoloških nalaza				
Infektivne bolesti koje se susreću u kliničkoj praksi ginekologije i opstetricije, uzročnici i komplikacije				
Principi i metode sakupljanja, pohrane i transporta mikrobioloških uzoraka, uključujući posebne zahtjeve pri detekciji određenih patogena				
Razumijevanje odgovarajućih testova i principa na kojima se temelje te interpretacija rezultata				
Znanje o metabolizmu ugljikohidrata, lipida, proteina i nukleinskih kiselina, ulozi vitamina, minerala i enzima, sastavu i regulaciji unutarstanične i međustanične tekućine te acidobaznoj ravnoteži				
Razumijevanje razmjera hematoloških promjena u normalnoj trudnoći te poremećaja u trudnoći				
Fizikalni principi i biološki učinci topline, zvuka i				

elektromagnetskog zračenja, razumijevanje principa lasera, elektrokardiografije, izotopa, rendgenskih zraka, ultrazvuka i snimanja magnetskom rezonancijom				
Imunološki mehanizmi te principi reproduktivne imunologije				
Imunologija tumorskog tkiva, imunološki odgovor na malignitet i mehanizam imunološkog odgovora na terapiju neoplazmi				
Karakteristike, farmakodinamika i farmakokinetika, interakcije i opasnosti farmakoloških tvari koje se koriste u ginekologiji i opstetriciji te načela teratogeneze i propisivanja lijekova tijekom trudnoće i dojenja				
Transplacentarni transfer lijekova, prepoznavanje i liječenje neželjenih štetnih pojava				
Abdominalna kirurgija				
Etiologija, patogeneza, patofiziologija, simptomatologija, dijagnoza, diferencijalna dijagnoza i liječenje abdominalnih kirurških bolesti				
Principi asepse i antiseptike				
Preoperacijska priprema, sterilizacija				
Kirurške komplikacije i principi postoperativne njege				
Urologija				
Etiologija, patogeneza, patofiziologija i simptomatologija uroloških bolesti				
Osnove urološke dijagnostike i liječenja				
Šivanje mjehura				
Anesteziologija, reanimatologija i intenzivna medicina				

Preoperacijska priprema i njega bolesnika u jedinicama intenzivnog liječenja				
Poznavanje primjene, tehnika i komplikacija anestezije				
Reanimacija				
Neonatologija				
Zbrinjavanje i njega novorođenčeta				
Osnovni principi nadzora djeteta u prvim danima nakon poroda				
Načela, mogućnosti i izvedba intenzivne neonatalne njege				
Reanimacija novorođenčeta				
Transfuzijska medicina				
Indikacije i kontraindikacije liječenja krvnim derivatima				
Klinička radiologija				
Interpretacija konvencionalnih radioloških, CT i MR nalaza				
Procjenjivanje stanja pacijenta				
Kliničke dijagnostičke vještine				
Interpretacija laboratorijskih i drugih nalaza				
Propisivanje terapije				
Odabir određene operativne metode				
GINEKOLOGIJA – temeljna znanja				

Etiologija, patogeneza, patofiziologija, klinička slika, dijagnoza i diferencijalna dijagnoza ginekoloških bolesti, uključujući i bolesti dojke				
Epidemiologija, etiologija, prevencija, dijagnostičke metode, "staging" te organizacija liječenja ginekoloških preinvazivnih i invazivnih karcinoma, uključujući primarnu i sekundarnu prevenciju te skrb neizlječivih bolesnica				
Dijagnostika benignih i malignih bolesti dojke: klinički pregled, mamografija, punkcija, mogućnosti liječenja i kontrole				
Principi radioterapije i kemoterapije				
Nadzor onkoloških bolesnica				
Etiologija i klinička slika bolesti zdjeličnog dna žene i donjeg dijela mokraćnog sustava				
Principi dijagnostike, ispitivanja, konzervativnog i kirurškog liječenja bolesti zdjeličnog dna žene i donjeg dijela mokraćnog sustava te postoperativno vođenje bolesnica				
Operativni zahvati				
Znanje o složenijim kirurškim zahvatima u ginekologiji i opstetriciji				
Dijagnostička laparoskopija i sterilizacija				
Manji laparoskopski zahvati (ektopične trudnoće, ciste jajnika)				
Dijagnostička histeroskopija i ciljane biopsije				
Kolposkopija i biopsija				
Jednostavni histeroskopski zahvat (npr. polipectomia)				
Ablacija endometrija				

Konizacija i slični zahvati				
Transvaginalna punkcija jajnika				
Kiretaža				
Laparotomija (uključujući salpingektomiju, ovarijektomiju, cistektomiju i adheziolizu)				
Abdominalna histerektomija				
Miomektomija				
Vaginalna histerektomija				
Kirurgija mišićnog dna zdjelice				
Suspenzijski zahvati				
Marsupijelizacija Bartholinove ciste				
Umetanje materničnog uloška (IUD)				
Radikalna histerektomija				
Radikalna operacija kod raka jajnika				
Popravci abdominalne kile				
OPSTETRICIJA – temeljna znanja				
Majčinska i fetalna fiziologija, placentna funkcija i materno-fetalne interakcije				
Antenatalna, intrapartalna i postnatalna skrb, uključujući psihološke aspekte, opstetričku analgeziju i anesteziju				
Komplicirana trudnoća, porod i babinje te njihovo vođenje				

Fetalne i neonatalne bolesti, reanimacija i principi liječenja novorođenčeta				
Maternalni i perinatalni mortalitet - znanje relevantnih definicija i statističkih koncepata kao i njihovog značenja				
Opstetrički zahvati				
Spontani porod uključujući epizitomiju i njeno zbrinjavanje				
Asistirani vaginalni porod (vakum ekstrakcija)				
Vaginalni porod na zadak				
Carski rez				
Zbrinjavanje laceracije perineuma 3. i 4. stupnja kao i laceracije cerviksa				
Zaostala posteljica				
Postpartalna hemoragija				
Distocija ramena				
Vaginalni porod višepodne trudnoće				
Procjena stanja fetusa na temelju CTG-a				
PH-metrija				
Serklaža				
Amniocenteza				
Biopsija korionskih resica/biopsija posteljice				

Kordocenteza				
Dovršenje trudnoće u 1. trimestru				
Dovršenje trudnoće u 2. trimestru				
Ultrazvuk – opstetricija				
Normalna i abnormalna fetalna anatomija, anatomija placente i amnijske šupljine, fetalna biometrija, procjena fetalnog rasta i ponašanja fetusa, vrednovanje fetalnog i uteroplacentnog optoka krvi				
Invazivni dijagnostički i terapijski postupci				
Utvrđivanje rane trudnoće				
Utvrđivanje trajanja trudnoće				
Fetalna morfologija				
Fetalni rast				
Fetalna prezentacija				
Smještaj posteljice				
Volumen amnijske tekućine				
Protoci (Doppler)				
Ultrazvuk – ginekologija				
Detaljno znanje o ultrazvučnim aspektima normalne zdjelične anatomije, ginekoloških bolesti i neplodnosti te o ultrazvučno asistiranim invazivnim metodama				

Reproduktivna ginekologija i ginekološka endokrinologija				
Reproduktivna endokrinologija i njena primjena u kliničkoj praksi				
Normalni i abnormalni spolni razvoj te specifične ginekološke bolesti dječje dobi i puberteta				
Normalni menstrualni ciklus te patofiziologija poremećaja menstrualnog ciklusa, njihova dijagnoza, ispitivanje i liječenje				
Patofiziologija te psihološki aspekti poremećaja peri i postmenopauze, njihova prevencija, dijagnoza i liječenje				
Epidemiologija, etiologija, patologija i komplikacije spolno prenosivih bolesti kod muškarca i žena				
Uzroci, ispitivanje i liječenje ženske i muške neplodnosti				
Hormonalna terapija i metode asistiranu reprodukciju				
Metode kontracepcije i sterilizacije				
Raspoložive metode kontracepcije, sterilizacije i hitne kontracepcije, pridružene koristi, rizici i kontraindikacije				
Reproduktivna endokrinologija i njena primjena u kliničkoj praksi				
Normalni i abnormalni spolni razvoj te specifične ginekološke bolesti dječje dobi i puberteta				
Normalni menstrualni ciklus te patofiziologija poremećaja menstrualnog ciklusa, njihova dijagnoza, ispitivanje i liječenje				
Patofiziologija te psihološki aspekti poremećaja peri i postmenopauze, njihova prevencija, dijagnoza i liječenje				
Epidemiologija, etiologija, patologija i komplikacije spolno prenosivih bolesti kod muškarca i žena				
Uzroci, ispitivanje i liječenje ženske i muške neplodnosti				
Tehnike kontracepcije i sterilizacije, uvođenje IUD-a,				

subdermalni implantati te pravni aspekti sterilizacije i inducirano pobačaja				
Metode i komplikacije kirurškog i medikamentoznog prekida trudnoće				
Psihopatologija i liječenje psihoseksualnih poremećaja				

**OBRAZAC PRAĆENJA OBAVLJENIH ZAHVATA
GINEKOLOGIJA I OPSTETRICIJA**

Naziv dijela programa specijalizacije	Broj zahvata	STUPANJ NAPREDOVANJA		GLAVNI MENTOR
		2	3	
Naziv zahvata		Datum i potpis		Datum i potpis
OPSTETRICIJA				
Antenatalni ultrazvučni pregled	200			
Vođenje normalnog vaginalnog poroda	100			
Asistirani vaginalni porod – forceps, vakuum ekstraktor, zadak	40			
Carski rez	40			
DIJAGNOSTIČKI ZAHVATI				
Kiretaža	30			
Kolposkopija	50			
Histeroskopija	25			
Ginekološki ultrazvučni pregled	100			
Laparoskopija	25			

GINEKOLOŠKA KIRURGIJA				
Konizacija	10			
Adneksalna kirurgija	20			
Adneksalna kirurgija – laparoscopska metoda	10			
Abdominalna histerektomija	15			
Vaginalna histerektomija	15			
Kirurgija mišićnog dna zdjelice	10			
ABDOMINALNA KIRURGIJA				
Apendektomija	2			
UROLOGIJA				
Šivanje mokraćnog mjehura	2			